

Připomínky veřejného ochránce práv

k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

(č. j. předkladatele MPSV-2022/2087-510/3)

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Tato připomínka se vztahuje k sociálním službám osobní asistence a pečovatelské služby. Důvody pro zvýšení maximálních úhrad za poskytování služeb sociální péče chápu a jsem si vědom jejich nezbytnosti. **Postrádám ale odpovídající navýšení, popřípadě také úpravu nastavení stávajícího příspěvku na péči, ze kterého si lidé mají tyto služby hradit.** V první řadě mám na mysli zejména nízkou výši příspěvku na péči ve stupni závislosti I a II. Za posledních 15 let byly valorizovány pouze jednou, a to v roce 2016 o pouhých 10 %. Nemohu nezmínit, že předtím došlo v roce 2008 ke snížení u příspěvku na péči ve stupni závislosti I z 2000,- Kč na 800,- Kč měsíčně.

Je jen těžko představitelné, že si člověk z příspěvku na péči ve výši 880,- Kč, což je aktuální výše příspěvku na péči ve stupni I (valorizovaná o již zmiňovaných 10 %), bude moci hradit služby sociální péče. Přitom jde o lidi, kteří potřebují každodenní pomoc jiné osoby u tří, případně i čtyř základních životních potřeb. Již při dřívějších cenách jim příspěvek pokryl maximálně čtyři dny péče. Stejně tak u lidí s potřebou vyšší míry podpory, kteří nežijí v pobytových sociálních službách a pravidelně každodenně využívají například služeb osobní asistence, příspěvek na péči ve stupni závislosti III či IV se ani zdaleka neblíží skutečným výdajům vynaloženým na osobní asistenci.

Současný stav se tudíž jeví v přímém rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky. Právo na přiměřenou životní úroveň, a to optikou judikatury na úroveň nikoli jen elementární,¹ je jednak garantováno v rámci čl. 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.² Úmluva o právech osob se zdravotním postižením nadto pod právo na přiměřenou životní úroveň výslovně subsumuje „*dostatečnou výživu, ošacení a bydlení*“ a v tomto smyslu zároveň předpokládá „*neustálé zlepšování životních podmínek*“.³ Vedle toho rovněž osobám se zdravotním postižením zaručuje právo na sociální

---

¹ Viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. I. ÚS 2637/17, bod 30., či obdobně též nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2020, sp. zn. II. ÚS 65/20, bod 24.

² Vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 10. května 1976 o Mezinárodním Paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním Paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, vyhlášená pod č. 120/1976 Sb.

³ Čl. 28 odst. 1 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, sjednané v New Yorku dne 13. prosince 2006, vyhlášené ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 10/2010 Sb. m. s.

ochranu a jeho plnou realizaci, *inter alia* prostřednictvím zajištění přístupu „k pomoci od státu s úhradou výdajů souvisejících se zdravotním postižením.“⁴

V uvedených souvislostech tedy **považuji za nutné, aby překladaatel přistoupil k podstatnému navýšení příspěvku na péči ve stupni závislosti I a II a bezodkladně by měl též zahájit přípravu vedoucí ke změně výše příspěvku u osob s potřebou vyšší míry podpory.** Pokud by příspěvek na péči zůstal zachován v současné výši, stanou se služby sociální péče pro lidi s postižením fakticky nedostupné, což jako veřejný ochránce práv nemohu akceptovat.

Tato připomínka je zásadní.

Brno 1. února 2022

---

⁴ Srov. čl. 28 odst. 2 písm. c) citované Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.